

LM-sak 4-22 Kontrollkomiteens rapport

Kontrollkomiteens leder redegjør for komiteens arbeid og rapport på landsmøtet.

Kontrollkomiteens forslag til vedtak:

Landsmøtet tar kontrollkomiteens rapport til etterretning.

Vedlegg: Kontrollkomiteens rapport

RAPPORT FRA KONTROLLKOMITEEN 2019-2021

Innledning

Kontrollkomiteen legger herved frem sin rapport for landsmøtet 2022 i tråd med vedtekter for Samfunnsviterne § 13 om kontrollkomité. Foreningen har gode kontrollrutiner og har i perioden levert solide årlige overskudd. I perioden har landet og verden vært gjennom en pandemi.

Mandat, organisering og sammensetning

Kontrollkomiteens mandat følger av § 13. Et viktig og sentralt punkt for komiteen har vært forståelse av og avklaring av mandatet gitt i vedtektene. Det følger av § 13, d at komiteen skal fastsette regnskapene og gi en tilbakemelding om dette til styret. Komiteens oppgaver er å tilse at foreningens hovedstyre følger opp og gjennomfører landsmøtets vedtak og intensjoner. Dette innebærer at komiteen har både en politisk, organisatorisk og økonomisk rolle. Komiteen svarer bare overfor landsmøtet.

Nåværende kontrollkomite startet opp i 2020. Komiteen har bestått av Arnt-Einar Litsheim, Aud Raknem og Vidar Anderssen. Arnt-Einar Litsheim har vært leder av komiteen.

Komiteen har hatt 11 møter, hvorav to todagerssamlinger i mars 2020 og i juni 2022. Syv av møtene har vært digitale. I tillegg har leder av kontrollkomiteen deltatt på årlige hovedstyremøter i forbindelse med stadfesting av de årlige regnskapene til foreningen.

Kontrollkomiteen har i tråd med vedtektene mottatt alle relevante dokumenter for sitt arbeid. Komiteen har ved en anledning bedt hovedstyret om ytterligere dokumentasjon, jf. § 13, 5. avsnitt. Dette gjaldt B-protokoller knyttet til evaluering av hovedstyrets møter fra 2021. Kontrollkomiteens oppgaver følger av vedtektenes § 13. Ved denne rapporten, vedlegg og presentasjon følger komiteen opp § 13, e. Komiteen har i løpet av perioden av gitt meldinger til hovedstyret, jf. §13, d. Meldingene er oversendt hovedstyret, og protokollene følger som vedlegg til denne rapporten.

Kontrollkomiteens merknader

Foreningens totale virksomhet er i overensstemmelse med vedtekter og overordnede dokumenter

Det følger av foreningens vedtekter at en skal arbeide for medlemmenes beste og at foreningens arbeid skal være preget av åpenhet og gode prosesser. Hovedstyret er gitt ansvaret å se til at foreningen realiserer formålet og at en følger opp vedtak gitt av landsmøtet. Hovedstyret har i perioden arbeidet med å følge opp vedtak gitt av landsmøtet. Kontrollkomiteen har ved å lese saker og protokoller som har vært til behandling avdekket at hovedstyret har slitt med sin arbeidsform og gjennomføringsevne. Det kommer frem av protokoller fra hovedstyret og samtaler kontrollkomiteen har hatt med politisk og administrativ ledelse at samhandlingen og kommunikasjonen internt i hovedstyret har vært utfordrende og tidvis dysfunksjonell. Hovedstyret har i perioden engasjert ekstern bistand for å avhjelpe den vanskelige situasjonen.

Kontrollkomiteen mener at det skal være høyt under taket for interessemotsetninger og uenigheter i et styre, også for styret i Samfunnsviterne. Det har ingen hensikt at alle er enige i alt. Ulike meninger og kamp for å få gjennomslag for sine saker er en del av styrearbeidet. Det som ikke er bra, er om

kommunikasjonsform og arbeidsform «tapper» ressurser slik at styret ikke får gjort jobben sin på en god måte. Kontrollkomiteen mener at hovedstyret i perioden ikke har fungert i forhold til hva en må kunne forvente av styrekollegium. Komiteen er også av den mening at denne dysfunksjonaliteten har medført økte omkostninger for foreningen, både direkte og ikke minst indirekte. Dette er styrekollegiet og den politiske ledelsens ansvar. Det påhviler et hvert landsmøte å sette sammen et «godt» styre. Dette gjøres gjennom gode prosesser i organisasjonens organer i forkant.

Landsmøtets vedtak og henstillinger

Kontrollkomiteen er av den mening at hovedstyret har fulgt opp de vedtak og henstillinger som er gitt av landsmøtet i 2019. Når det gjelder kapitalforvaltning og budsjettoppfølging viser vi til punktene under.

Forvaltning av midler og ressurser

En sentral oppgave for et styre er å se til at organisasjonens midler og ressurser forvaltes på en effektiv og hensiktsmessig måte. Dette omfatter både økonomiske og menneskelige ressurser. Med menneskelige ressurser mener kontrollkomiteen både personalressurser i sekretariatet og bruk av tillitsvalgtressurser. Hva en får ut av de totale ressursene må være en rettesnor for styrets arbeid. Vedtekter og øvrige politikkdokumenter skal vise retning og gi nødvendige styringssignaler. Kapitalforvaltning står sentralt i et styrets arbeid. Over tid viser det seg at på tross av ulike kriser (finanskrise, pandemi og energikrise) vil det å stå i verdipapirer som aksjer og rentefond være et naturlig og foretrukket valg.

Foreningen har en strategi på kapitalforvaltning. Hovedstyret har årlige møter med forvalterne. Ca. ¼ av foreningens disponible midler er i aksjer/verdipapir. Dette er den strategien styret har lagt seg på, en strategi som kontrollkomiteen anser for å være litt passiv. Passiv når en ser på de overskuddene en har hatt de siste årene og den gevinsten en mer offensiv strategi kunne hatt for foreningen. Selv om kontrollkomiteen kunne ønsket en mer offensiv strategi for kapitalforvaltning, så har ikke hovedstyret direkte ikke fulgt opp vedtak gitt av landsmøtet. Dette skyldes at landsmøtet ikke har gitt noen tydeligere føringer på innretning og omfang i forhold kapitalforvaltning. Kontrollkomiteen svarer som nevnt innledningsvis bare overfor landsmøtet. Skal fremtidige kontrollkomiteer ha noen mening om strategi, må det legges noen føringer i forbindelse med budsjettvedtak gitt av landsmøtet. Det kan være gode grunner til ha en mer passiv strategi, men historisk har alltid aksjer over tid gitt bedre avkastning øvrige disponeringer. Foreningen har de siste to periodene hatt overskudd på om lag 15 prosent av omsetning. Kontrollkomiteen er av den mening at foreningen må sette av minimum halvparten av overskuddet i aksjer.

En gjenganger i foreningen er fordeling av ressurser til underliggende organer som fylkeslag og lokallag. Fordelingen har til tider skapt en del støy. I denne perioden har det vært noen tilfeller hvor dette tydeligvis har skapt utfordringer. Kontrollkomiteen mener at det er behov for en gjennomgang av rammene for tildelinger til foreningens organer. Det bør være like rammer for alle organer. Forskjeller må begrunnes.

Tydelige og enhetlige retningslinjer for alle organer er viktig. Flere foreninger og organisasjoner velger å tildele overordnede rammer årlig til de ulike organer. For eksempel kan landsmøtet vedta i budsjettsaken at 10 prosent av kontingenten øremerkes til lokale tildelinger. Ved å gi en årlig

rammefordeling som er relatert til oppgaver og formål, vil det være mer forutsigbart for alle parter når budsjettene skal legges og regnskapene etterpå skal gjennomgås.

Tabell 1 Sentrale tall for perioden 2019-2021

	2019	2020	2021
<i>Inntekter</i>	72 089 253	70 778 956	78 072 284
<i>Sum driftsutgifter</i>	61 510 790	59 490 273	65 472 626
<i>Resultat før finans</i>	10 578 463	11 288 683	12 599 658
<i>Årsresultat inkl finans</i>	12 159 694	12 386 520	14 039 903

Tabell 1 viser at foreningen går med et veldig godt positivt resultat. For eksempel var inntjening på i overkant av 16 % for året 2021 (før finans og fond). Dette må sies å være solide resultater og burde etter kontrollkomiteen gitt grunnlag for en mer offensiv kapitalforvaltning, jf. ovenfor.

Sammenligner en budsjettallene og regnskapstallene for hvert år i perioden, så ser en at det er lite samsvar mellom dem. Dette påpekte kontrollkomiteen også i forrige periode. Landsmøtet valgte den gang å ikke følge dette opp gjennom føringer i budsjettsaken.

Kontrollkomiteen mener at det over tid ikke kan være solide overskudd, uten at dette kommer frem som en del av den overordnede økonomiske strategien. Medlemmene forventer at kontingenten i utgangspunktet skal gjenspeile seg i aktiviteter som igjen kommer medlemmene til gode. Kontrollkomiteen mener en bør kunne stille spørsmål om ikke medlemmene betaler for mye i kontingent når overskuddene over tid er av en slik størrelsesorden.

Landsmøtet må legge føringer i forhold til dette overfor det kommende hovedstyret.

Fastsette regnskap

Kontrollkomiteen har fastsatt regnskapene for årene 2019, 2020 og 2021. Videre har komiteen tatt årsberetningene for disse årene til orientering. Sistnevnte følger ikke direkte av § 13, d men må sees som en naturlig del av det å fastsette regnskapene. Melding om fastsettelsen er sendt hovedstyret.

Forvaltning av foreningens midler og øvrige ressurser er forsvarlig og i samsvar med anerkjent forretningskikk.

Foreningen har en veldig god økonomi, jf. ovenfor. Hovedstyret følger de rammer som legges av lovverk og landsmøtevedtak. Det er sistnevnte som kan legge føringer på hvordan og hva pengene skal brukes i foreningen. Velger landsmøtet å ikke legge noen føringer på kapitalforvaltning eller hvordan de økonomiske rammene skal brukes, så er en prisgitt et hvert sittende hovedstyre. Dette gjelder også fordelingen av midler til ulike organer i foreningen.

Landsmøtet bør stille seg følgende spørsmål: Når de økonomiske resultatene er slik de er og hovedstyret i perioden ikke har klart å budsjettformålene i aktiviteter, er da kontingenten for høy? Landsmøtet har egentlig gjennom sine vedtak og politikkdokumenter ønsket at dette skal omsettes aktiviteter gitt gjennom de ulike budsjettpostene.

Konklusjon

Kontrollkomiteen legger frem rapporten for landsmøtet i tråd med vedtektenes § 13.

Kontrollkomiteen vil fremheve følgende:

- En periode preget av uro og vanskelig samhandling i hovedstyret
- Overordnet økonomisk styring (budsjett og regnskap)
- Strategi for kapitalforvaltning
- Ressursfordeling mellom ulike organer

Oslo 7. oktober 2022

Arnt-Einar Litsheim

Aud Raknem

Vidar Anderssen

PROTOKOLL FRA MØTE I SAMFUNNSVITERNES KONTROLLKOMITE

Tid: 16. september 2022
Sted: Digitalt

Medlemmer: Arnt Einar Litsheim
Vidar Anderssen

Forfall Aud Raknem

Sak 11/22 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: *Godkjenning av innkalling og dagsorden vedtatt*

Sak 12/22 Gjennomgang av rapport 2022

Utkast sendt til komiteen fra leder, basert på de rammer og diskusjoner en hadde i møtet fra juni. Viktig å få inn de ulike deler og basert på logikken i vedtektene. Arnt-Einar fortsetter med ressurs- og økonomidelen. Vidar ser mer på samhandlingen i styret og Aud sjekker om vedtak

Enige om å møtes den 19 september for en ny gjennomgang. Alle arbeider i mellomtiden.

Eventuelt
Ingen saker

PROTOKOLL FRA MØTE I SAMFUNNSVITERNES KONTROLLKOMITE

Tid: 19. september 2022
Sted: Digitalt

Medlemmer: Arnt Einar Litsheim
Vidar Anderssen

Forfall Aud Raknem

Sak 13/22 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: *Godkjenning av innkalling og dagsorden vedtatt*

Sak 14/22 Gjennomgang av rapport 2022

En har kommet lenger på utkast. En ble enige om å prøve å få til et fysisk møte den 7 oktober for å samle hele Kontrollkomiteen. I dette møte skriver en ut rapporten, slik at det evt bare gjenstår noen kosmetiske endringer. Arbeidsfordelingen i komiteen ligger fast.

Eventuelt
Ingen saker

PROTOKOLL FRA MØTE I SAMFUNNSVITERNES KONTROLLKOMITE

Tid: 7. oktober 2022
Sted: Oslo

Medlemmer: Arnt Einar Litsheim
Vidar Anderssen
Aud Raknem

Sak 15/22 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: *Godkjenning av innkalling og dagsorden vedtatt*

Sak 16/22 Godkjenning av protokoller fra møtet i juni og de digitale møtene i september

Vedtak: Protokollene godkjennes

Sak 17/22 Kontrollkomiteens rapport for perioden 2019-2021

Forslag til rapport var sendt i forkant. Kontrollkomiteen gikk gjennom punkt for punkt i rapporten. Kontrollkomiteen er opptatt av å følge opp foreningens arbeid i perioden i tråd med vedtektenes §13. Det er bakgrunnen for den strukturen en har valgt denne gangen.

I etterkant tar alle medlemmene en kvalitetssjekk av språk mm

Eventuelt
Ingen saker